

De BUMAG postzegelplakmachine

(Jan L. Verhoeven; uit: *Perfinpost* nr. 12, feb. 1990)

In de *Perfinpost* van November 1988 meldde ik u de vondst van de perfin AB. Met name de extra gaatjes die in deze zegel voorkomen, en ook al eerder waren gevonden in perfin GvU, waren opmerkelijk.

Ik vermoedde toen dat er sprake was van met een postzegelplakmachine geplakte zegels. De extra gaatjes zouden dan veroorzaakt zijn door transportpenntjes met de functie de zegels -van de rol- door het apparaat te transporteren.

Op dit artikelje ontving ik een aantal reacties die gezamenlijk een completer beeld geven van wat hier aan de hand is.

Van de heer Bos ontving ik een fotokopie van "Inflaberichte" nr. 143 van september 1986. Het is een themanummer over rolzegels en hun gebruik. In een artikel daarin wordt ingegaan op herkenningpunten van het gebruik van rolzegels. Het blijkt dat de transportmechanismen van automaten en postzegelplakmachines nog wel eens sporen op de zegels achterlaten. Dat is dan soms in de vorm van ingedrukte strepen, puntjes of ruitjes als afdruk van walsen in de machines. Maar ook in de vorm van vier of twee gaatjes. Dus ook in de vorm van de twee gaatjes die in onze zegels AB en GvU voorkomen.

Dat was op zich al een theoretische onderbouwing van mijn veronderstelling dat het in onze situatie ook om een postzegelplakmachine ging. Maar ook in praktische zin kwam daarvoor het een en ander aan het licht. Via de heer Hammink ontving ik namelijk fotokopieën van een aantal albumbladen uit de verzameling van de Zwitserse postzegelverzamelaar Karl Probst. Op een aantal albumbladen worden zegels getoond met weer de twee gaatjes in de zegels (zie afbeelding).

MERKMALE DER PRIVATFRANKIER - GERÄTE

BUMAG (Basel): 2 Stifteindrücke horizontal

Rassierklingenstempel

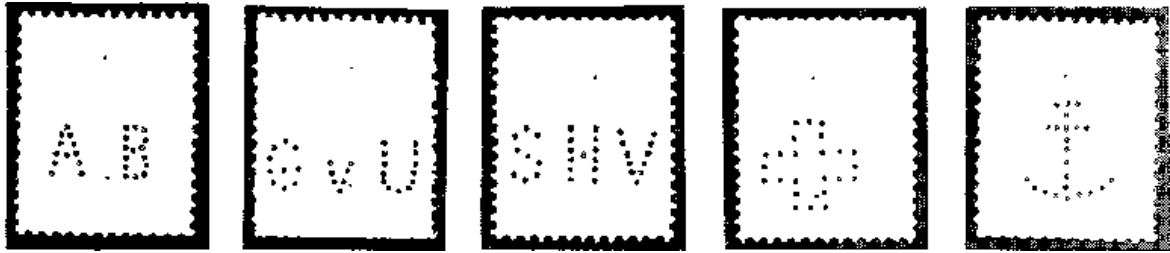
Pedolin's - Erben. Chur 1916 - 1919

Von Roll - Werke, Niedergerlafingen 1916 - 20

Nog interessanter is dat er ook is aangegeven wat het merk is van de postzegelplakmachine n.l. BUMAG uit Basel. De zegels uit deze verzameling zijn niet voorzien van een perfin.

Daarnaast heb ik nog drie andere perfin's ontdekt die naast de perforatie zelf nog de twee gaatjes vertonen. Dit zijn SHV, kruisje en ankertje (zie afbeelding).

Van A6. SHV en ankertje zijn, tot nu toe, niet meer dan een exemplaar bekend. Intussen heb ik een aantal verzamelaars gesproken die de perfin kruisje wel in hun verzameling hebben en steeds waren daarbij ook de twee extra -transport- gaatjes aanwezig.

Een ander feit is dat hier net als bij Poko's "kopstaande" zegels voorkomen. De aanleiding daarvoor is de wijze van fabriceren van de rollen zegels, dus op zich een extra bewijs van het gebruik van rolzegels.

Het is jammer dat van de 17 zegels die ik in totaal heb gezien slechts twee een leesbare datum hebben, n.l. juli 1921 van perfin kruisje. De andere exemplaren zijn vaak door de vlag van een machinestempel afgestempeld en vertonen dus geen leesbare datum.

Met deze gegevens is onze kennis met betrekking tot deze bijzondere perfin's weer wat toegenomen, maar we zijn er nog niet. Daarom zou ik aan alle leden willen vragen om opgave van data en overige gegevens (bijv. catalogus nrs.) van hun eventuele exemplaren met de "BUMAG-perforatie" AB, GvU, SHV, kruisje en ankertje (en eventuele andere). Ik verwacht niet veel reacties omdat deze perfin's niet veel voorkomen. Er is bijv. nog geen poststuk bekend met een dergelijke perfin.

Naar mijn mening staat echter wel vast dat de POKO-machines hun zusjes hebben gehad in de BUMAG-machines.

Jan L. Verhoeven, januari 1990